

לעילוי נשמות
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמות
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: השגחה פרטית

פרשת בהעלותך

בס"ד | גליון מס' 535

== כיצד חולשה פתאומית בקליפורניה הובילה לתרומת ענק? ==

על פי ה' יחנו (ט', כ"ג)

יסעו' - הקדוש ברוך הוא קבע לדור המדבר מתי הם יחנו וייוותרו על עומדם, ומתי ייסעו - יתקדמו בחייהם, יגיעו ליעד הבא.

הגאון רבי אייזיק שר זצ"ל, מגלה את התובנה המהדהדת הזו. מדוע חשוב לנו כל כך לדעת כיצד נסעו בני ישראל, מתי חנו ומתי המשיכו? למה חשוב כל כך להאריך ולבאר שהכל נעשה רק על פי ה' - אין זאת אלא גילוי שמימי, שכדאי להמשיך ולהדהד אותו עד ימינו אנו: כל מה שקורה, הכל נעשה בדברו, הכל מנוהל בהשגחה מלמעלה!

הבה נאמץ את המסר הזה העולה מפרשת השבוע, ניקח לתשומת ליבנו שבאמת איננו עושים דבר כי אם השתדלות מחוייבת, ובאמת הכל נקבע בידי ה', הוא המשיגה עלינו ומוביל אותנו. ככל שנאמץ את החשיבה הזו, ככל שנהפוך את האמונה הזו לנוכחת בחיינו - יקל עלינו לקבל כל בשורה, להיות רגועים ובטוחים שאנו בידי אבא טוב ואוהב, שמוביל אותנו הכי טוב שאפשר!

הבה נזכור, גם ברגעי שפל או קושי, כי החיים שלנו מונחים בידי ה', כל אחד מאיתנו מושגח בפרטיות על ידו. כך נזכה לנהל את חיינו על מי מנוחות, ונזכה לראות את ידו הטובה והרחומה של אבא שבשמים, שמוביל אותנו אל הטוב ביותר עבורנו!

חולי פתאומי כדאי...

סאן פרנסיסקו שבקליפורניה, שעת ערב קיצית מוקדמת. הגאון רבי משה פרדו זצ"ל, מייסד מוסדות החינוך המפוארים 'אור החיים' בבני ברק, שהם במקום במסגרת מסירותו ומאמציו הבלתי נלאים למען מוסדותיו, ולפתע חש חולשה פתאומית. עם היכנסו אל בית מארחו צנח אל הספה, ובעל הבית מיהר להזעיק רופא מקומי...

הרב פרדו חש קרוב לאיבוד עשתונות. המסע לסאן פרנסיסקו כרוך בשעות ארוכות של טיסה ונדודים, הוא כבר עשה את כל הדרך, קבע לעצמו פגישות עם נדיבי עם, הכין את ביקורו במקום. ולפתע - שוד ושב! כל התוכניות דינן לגניזה, כל המחשבות והרעיונות - בטלים מיסודם. נותר לו רק להתפלל כי יחלים ויצליח לחזור ארצה בשלום.

הרופא שהובהל אליו, היה יהודי שחזותו העידה עליו כי מעבר לעובדה שהוא יודע שהוא יהודי, אין לו דבר וחצי דבר עם היהדות. הוא גדל ביישוב קטן ונידח בערבות קליפורניה הגדולה, וגם כשעבר לעבוד בסאן פרנסיסקו הגדולה - לא ערך היכרות מסודרת עם הקהילה היהודית הקטנטנה במקום. נקל לשער כי התרגש מאוד לפגוש רב יהודי...

בעת הבדיקה, הוצרך הרב פרדו להפשיל את בגד הציצית. הרופא נדהם למראה הציצית: 'אמנם? האם עד היום יש כאלה שלובשים ציצית?' - שאל, כשעיניו מזדקפות בתמיהה. הרב פרדו שמח על ההזדמנות 'להעשיר את ידיעותיו' של היהודי הנידח, ולספר לו שלא רק בארץ ישראל יש כאלה, אלא אף בארצות הברית יש קהילות גדולות ומפוארות, מאות אלפי יהודים שלא זזים ללא ציצית...

הרופא נרגש לשמע הבשורה, לאחר עשרות שנות ריחוק - גילה כי היהדות עודה חיה ופועמת, נושמת ופעילה. הרב פרדו אף הוסיף וסיפר לו על עיסוקו, על היותו

מסכת החיים שלנו, היא מסע עתיר התפתחויות, תחנות, זינוקים ונפילות. כל אחד מאיתנו, בהביטו אל מסע חייו, יגלה על נקלה צמתי חיים בהם הכריע נכון, התקדם, הגיע לשאיפותיו, כמו גם מקומות בהם טעה בהחלטותיו, ונכנס לדרך נטולת מוצא. פעמים שאדם מקבל החלטות נבונות, ופעמים החלטותיו שגויות מיסודן. לפעמים יגלה במבחן הזמן כי צעדיו הובילו לתוצאה אליה שאף, ולפעמים יגלה כי הם שהובילו אותו בדיוק בכיוון ההפוך.

אדם רגיל, לבו יודע עליות ומורדות, חוסר יציבות תמידית. כל אירוע חריג משבשש אותו לחלוטין, משנה את תפיסת חייו. לפעמים השקיע מאמץ רב שלא העלה דבר, ובתחום אחר - בטעות מוחלטת הצליח להגיע להישגים כבירים. מה קורה כאן?

לעומתו, מתנה טובה ניתנה לנו, בני העם היהודי. זכינו להאמין באמונה שלימה, שכל המתרחש בעולמנו מנווט בהשגחה פרטית, מנוהל מלמעלה. לעולם הזה יש

בעלים, הוא יוצר ומוביל, מנווט ומנהל, קובע ומכריע. עינו רחומה ופקוחה על כל מעשי בני האדם באשר המה, ואנו מאמינים בני מאמינים כי 'מפי עליון לא תצא הרעות', הוא מנחה אותנו במעגלי צדק.

האמונה הזו היא נכס יקר ביותר, אולי היקר שבנכסיו. ככל שאדם מסתגל לחשיבה הזו, לבו כבר לא יודע עליות ומורדות, מתחים והפתעות. הוא יודע שה' יודע את כל מעשי בני האדם ומחשבותיהם, הוא היוצר יחד ליבם, המבין אל כל מעשיהם. הוא הקובע מה יקרה בשלב הבא, הוא המסדר את העניינים בצורה הטובה ביותר. פשוט צריך להאמין שכל מה שקורה - הוא עשה, עושה ויעשה, ואנחנו בידיים הטובות בעולם!

אם נרצה להתבונן בתופעה הזו, הבה נראה את עצמנו עולים למטוס, לטיסה ארוכה מעל פני האוקיינוס. איש מאיתנו אינו מכיר את הטייס, לא בדק את כושרו הבריאותי והתעופות, אין לנו מושג מי הוא. ובכל זאת, ולמרות שאנו בין שמים לארץ וחיינו מופקדים בידי הטייס, אנו סמוכים ורגועים, ישנים בטיסה באופן הכי רגוע שאפשר...

רגע, למה? איך זה יתכן? הלא חיינו תלויים בידי, האם אנו יודעים מה השקפותיו, מה כשירותו, מה למד ועד כמה אנו בטוחים כשהוא בתפקיד הקברניט? האם אנו יודעים עד כמה הוכשר לתפקידו, ואולי הוא מתמחה עלינו לראשונה?

התשובה היא, שלמרות כל זאת - אנו רגועים ובטוחים שאנו בידיים טובות, גם בלי להכיר, גם בלי לדעת. אנו כה סמוכים ובטוחים, עד שאנו לא טורחים לשאול ולברר, לא בודקים מיהו הטייס ומה הן יכולותיו. גם אם המטוס נקלע לכיס אויר או שהרוחות מטלטלות אותו בחוזקה - אנו סומכים היטב על הטייס, יודעים שהוא יעשה את מלאכתו נאמנה בעז"ה!

כשיהודי בא לעולם, הוא עולה על מטוס. בורא עולם הוא המנהיג והמוביל, טוב יותר מכל טייס המקצועי ביותר. מאותו רגע הוא בידיים הכי טובות, משהו שומר ומשיג ומוודא ובודק שהכל בסדר. גם אם משהו נראה כמסתבך - הכל בסדר, הכל בשליטה, יש מנהיג לבירה!

פרשת השבוע הנוכחית, מעניקה לנו הצצה מעניינת לתהלוכות בני ישראל במדבר, שיש בהן יותר מרמז על חיינו. הפסוק קובע 'על פי השם יחנו ועל פי השם

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטובל לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעק"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אריאל)
ת.נ.צ.ב.ה.

מנהל מוסד בו לומדות כאלף בנות, אשר כולן יינשאו בבוא העת - לא יאומן - לאנשים שמניחים תפילין ולובשים ציצית...

כששמע הרופא שגם התפילין עדיין קיימות עלי חלד, היה המום ומבולבל. לתומו חשב, כי היהדות התפוגגה לה חלילה לאחר השואה, כבר לא נותרו יהודים יראים ושלמים, המקיימים מצוות ומניחים תפילין... הרב פרדו זיהה את ההזדמנות שנקרתה בפניו, ומיד הזמין את היהודי האובד לשוב לצור מחצבתו, ולזכות להניח את תפיליו הקדושות...

הרופא נעתר בשמחה להזמנה, זיק היהדות ניצת בו. כשעיניו לחות מדמעות הניח את התפילין על פי הוראות הרב פרדו, ואף קרא קריאת שמע, אולי לראשונה בחייו...

'היה שווה לחלות כאן, בסאן פרנסיסקו' - צהל הרב פרדו באוזני מארחו, 'למרות המרחק מהבית, החולשה הפתאומית, הבלימה באיטוף הכספים. הכל היה שווה, כי זכיתי לעורר אצל יהודי את הניצוץ, זיכיתי יהודי מנוכר להניח תפילין! לכן שלחתי ה' לכאן, לכן שלח אליי את החולשה הפתאומית. מהשם מצעדי גבר כונוני, כדי לזכות יהודי בהנחת תפילין!'

הרב פרדו ראה בסיפור השגחה פרטית מופלאה, כיצד מסבב כל הסיבות דאג לכן שהתפילין הקדושות יגיעו אל היהודי הנידח, בפרבר נידח, בעיצומו של מסע בארץ נידחת. 'לפעמים כדאי להיות חלשים' - סיפר למקורביו, 'כי כך הבורא שולח אליך יהודים להניח תפילין בקצוות תבל!'

ואם חשב הרב שכאן מסתיים הסיפור, בא ההמשך והפך אותו למופלא עוד יותר: לאחר תקופה ארוכה, ביום בהיר התקשר אדם זר למשרד, וביקש לבקר במוסד. אף שהרב פרדו לא זיהה את המתקשר האלמוני, נענה לו על אתר והזמינו לבקר. כשהלה הגיע, התברר כי הוא הרופא, אותו רופא יהודי מסאן פרנסיסקו הרחוקה...

הם נפגשו בהתרגשות, והרופא ביקש לראות את המוסד, האם אמת נכון הדבר כי מתחנכות בו כאלף תלמידות... הם עברו מבניין לבניין, מכיתה לכיתה, כשעיניו של הרופא מתעגלות בתימהון, ופה ושם מנצנצת בהן דמעה סוררת. מהר מאוד הבין הרופא, כי אם הרב פרדו הגזים - הגזים כלפי מטה... הוא לא עצר את דמעותיו עוד, הרשה להן לזלוג בחופשיות. קרוב לשעה טייל עם הרב פרדו בחוצות הקמפוס הענק, ומבטו של הרופא אינו שבע מלבחון את הפלא היהודי הכביר...

לבסוף, שבו למשרדו של הרב פרדו, ואז פתח הרופא ואמר: 'ראה נא. כסף יש לי כחול הים הרבה מאוד, משפחה אין לי בכלל...' - נאנח. 'כשסיפרת לי על מוסד בו אלף תלמידות - הייתי בטוח שזו גוזמא. היתכן כדבר הזה? בימינו? - מיד החלטתי שאבדוק את הדברים במו עיניי, והיה אם אמצאם נכונים - אעניק לך את מלוא ירושתי, הון תועפות, במתנה. הרי רגע אחרי לכת המעולם אין לי מה לעשות עם זה, לפחות שישמש למטרה טובה, למען תלמידותי!'

הרופא שתק קמעא והמשיך: 'חבל על כל רגע. הבה נזמן לכאן עורך דין ממוחה, שיכתוב את צוואתי כדת וכדין, למען לא יוכלו לערער עליה בשום צורה ואופן. לאחר מותי, אני מצווה כי כל כספי יועברו לרשות המוסד, כל ירושתי תעמוד לכם להמשיך להגדיל ולפתח את המוסדות היקרים הללו!'

עורך הדין הוזעק, הרופא הזדהה, וחתם על המסמכים הנדרשים, מעביר את כל הוננו - לאחר מותו - לידי הרב פרדו ומוסדות 'אור החיים', באופן מושלם וברור, נטול כל ערעור. הרב הודה לו בחום והסביר לו כמה גדולה זכותו, כאשר זכה בזכויות נצחיות של תורה וחינוך, בהקדישו את כל כספו למטרות חשובות באמת...

רק כשיצא ממנו הרופא, אז נזכר הרב פרדו כיצד החלה ההיכרות עמו. באותו יום בו תקפה אותו החולשה בסאן פרנסיסקו - חש החמצה גדולה, כאב לב נורא. הוא נאלץ להעביר את הימים שבניכר במנוחה, לעצור את שגרת יומו העמוס בפגישות עם נדיבי עם, להקפיד את כל תוכניותיו...

'ואם חשבת, שהסיבה היא כדי שיהודי יניח תפילין' - שח הרב פרדו, 'התברר כי איננו יכולים להעריך עד כמה רחוק מנווטת אותנו ההשגחה העליונה, כמה היא פועלת שנים רבות מראש. לתרומה האדירה הזו לא יכולתי להגיע, לולא החולשה שתקפה אותי אז, לולא הוזעק הרופא שברבות השנים העניק לי כזו תרומה גדולה ומשמעותית!'

סיפור זה, שהובא בספר 'חי ראובן' מפי המגיד הנודע הגאון רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל, מעניק לנו את המימד הנכון ואת ההסתכלות הנבונה על שיבושים בתוכניות, על 'פאשלות' לא נעימות. גם הרב פרדו חשב בשעת מעשה מהחולשה והכאבים, חשב שהוא מחמיץ פגישות חשובות. ולא העלה בדעתו, כי בורא עולם בעצמו מוביל ומכוון את דרכו לעבר תרומת ענק, מביא אותו אל היעד הטוב ביותר עבורו!

הבה נזכור זאת כשאנו חווים רגעי משבר או אכזבה, שיבוש פתאומי או תקלה. לעולם לא נדע מה המניע ומה הסיבה, אך תמיד נדע ונזכור כי יש מנהיג לבירה, מישור קבע וייעד שכן יהיה, שכן יתנהלו הדברים, וזה הכי טוב עבורנו. ככל שנאמין בזה יותר - ייקל עלינו לקבל כל תקלה ומכשול ברוגע ובשלווה, ונזכה לנהל את חיינו בשלווה ובנחת, מתוך אמונה וביטחון!

דו"ח חניה משתלם!

עכו, שעת ערב מוקדמת, בשכונה קטנה ושכוחה בפאתי העיר העתיקה. הרב ראובן ג. נעתר להפצרות אביו, ושם פעמיו לדרך ארוכה ממרכז הארץ, כדי לבקר את דודתו הזקנה המתגוררת בעכו. זמן רב היטלטל בדרכים, הדלק עלה סכום נכבד, עתה - כבר הגיע ליעד, עליו רק לחפש חניה, אך הוא מתקשה למצואה...

בלית ברירה, הוא מתחיל לחשב כי שעת הערב הגיעה, וכנראה הפקחים כבר אינם. בנוסף, יש לו מקום לחנות כשרוב הרכב חונה כחוק, רק מיעוטו על האדום לבן. 'נו, הלא צריך להגיע לכאן פקח חרוץ ומרגיז במיוחד כדי שהעניין יעלה לי בדו"ח' - הוא מסכם, וכשה'נעשית לו כהיתר' הופך למושלם - הוא מדומם מנוע ועולה לבית הדודה.

שעה ארוכה ישבו ושוחחו בנעימות, על הילדים והנכדים, התחביבים והזכרונות, הנוסטלגיות והתוכניות לעתיד. הדודה זכרה אותו היטב, וגם התרגשה מאוד מביקורו הפתאומי. אך כשהוא יורד לרכב, שוד ושבר - הפתעה לא נעימה המתינה לו על השמשה הקדמית...

מסתבר שבעכו פקחי החניה חרוצים במלאכתם, חרוצים מדי... למרות שהיתה זו שעת ערב - הם עדיין בעבודה, למרות שהסביבה שקטה - הם עדיין מתרוצצים, ולמרות שרוב הרכב חונה כחוק - הפקח חד העין הבחין גם הבחין בחריגה על ה'אדום-לבן', והותיר דו"ח חניה על סך 500 ש"ח, טבין ותקילין. הוא הנאשם, מס' הרכב שלו הוא המופיע בניידון, וחמש מאות השקלים - זה מה שייגרע מחשבון הבנק שלו, כל זאת בהנחה שישלם מיד, ללא ריבית והצמדות...

ר' ראובן הפך מתוסכל מרגע לרגע. הן הקדיש את מיטב שעותיו למען מטרה נעלית, שילם לא מעט דלק ושעות עבודה, והחישוב שלו היה כמעט נכון - שלא אמור לקרות כלום. אז למה? למה נגזרה עליו הוצאה נוספת של 500 שקלים? סתם, על חניה שלא מפריעה לאיש, רק כי בדיק היום הפקח היה חרוץ מדי?!

שבוע ימים חלף עבר. הוא כבר שילם את הדו"ח במועדו, כמעט ושכח מהעניין. ואז, ביום בהיר, הגיעה אליו מעטפה גדולה ונוצצת, עליה התנוסס לוגו של אחד ממשרדי עורכי הדין הגדולים בארץ...

היה זה כתב תביעה מנומק להפליא, כנגד ר' ראובן. כתב התביעה מספר סיפור שלא היה ולא נברא, שבדה מלבו שותפו לשעבר של ר' ראובן השונא אותו מימים ימימה. הלה אינו פוסק מלפעול כנגדו, אבל אף פעם לא היה זה עד כדי כך...

הפעם זה היה מושלם: הלה ביים סיפור שלם, מורכב להפליא ומרושע לא פחות, בו 'מככב' ר' ראובן בתפקיד האכזר הגדול. הסיפור לוה 'בעדויות', ב'מסמכים', ואפילו ב'תמונות', כשכולם מעלים מסקנה אחת - על ר' ראובן לפצותו בסכום עתק, הואיל וגרם לו נזק אדיר...

ר' ראובן קרא את כתב התביעה המלא, הוורידים בראשו עמדו להתפוצץ מזעם. הוא הסמיק כל כולו, נחרד לגלות לאיזו דיוטא תחתונה הידרדר שונאו - שהיה פעם שותפו. פשוט סיפור מצוץ מהאצבע, אבל הוא בנוי כל כך טוב, כה מבוסס, כה חזק. רבוננו של עולם - איך יוצאים מזה? איך מסיימים את מסכת הרדיפות המיותרת הזו?!

בהחלטה של רגע הוא בודק שוב את התאריך, ואז - בת שחוק מסתמנת על שפתיו, הוא אפילו לא זקוק לעורך דין. די בו בדו"ח החניה המ'רשיע' כדי לנפנף את התביעה ולהופכה לאבק פורח, ולקינוח - יבקש מעיריית עכו את התמונות המוכיחות כי רכבו חנה בעכו באותו יום ובאותה שעה...

הוא אפילו לא טרח להגיב לעורך הדין, פשוט המתין בשלווה ליום המשפט. כשהגיע הרגע הגדול, ולאחר שכתב התביעה הוקרא, הומשח והודגם, הוציא ר' ראובן את הדו"ח והתמונות מכיסו, והפך את התביעה, ואיתה גם את התובע ועורך דינו - לחוכא ואיטולולא...

הוא יצא מבית המשפט כשידו על העליונה, שכן השופט גזר על התובע פיצויים מוגדלים על תביעת שווא, כשהוא קבוע בפסק הדין בנימת הומו: 'גם כשיבקש תובע להעליל על הנתבע, מתבקש ממנו לפחות להפזר את העלילה יפה למידותיו של הנתבע, ולא לביים סיפור שלא יכול היה להתרחש!'

ור' ראובן המאושר, לא נותר לו אלא לשפשף את עיניו בהודאה לבורא יתברך על השגחתו העליונה הצמודה, על הדו"ח שהפך אותו למאושר. בזמנו - זה היה מתסכל ומביך, עתה הוא מבין כי היתה לכך תוכנית ברורה ומוגדרת מראש, מסבב כל הסיבות שלח את פקחי עיריית עכו להיות חרוצים בערבו של יום, כדי להצילו מיד הקמים עליו להזיקו!

את סיפורו זה, שמענו מר' ראובן עצמו, כדי ללמד את כולנו: פעמים רבות, כשמשוהו נתקע או מסתבך, אנו הופכים מתוסכלים ואובדי עצות, מבולבלים ונבוכים. בסופו של דבר יסתבר כי הכל לטובתנו, בורא עולם כיוון את התוכנית בצורה הטובה והנכונה ביותר!

אין לנו אלא לדעת ולהאמין, כי כל המתרחש כאן נעשה בהשגחה עליונה, בברכת שמים תמידית, בפיקוח נעים וקרוב על כל תהלוכות בני האדם. הבה נזכור כי הכל נעשה בחסדו יתברך ובהשגחתו העליונה, ואזי נוכל להתמודד טוב יותר עם הקשיים שלנו, מתוך אמונה שהאבא הטוב והרחום שלנו מוביל אותנו למקום הטוב ביותר!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס